

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecătorii – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, declarat de avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele condamnatului Erușevschi Dan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Dubăsari din 13 octombrie 2016, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2017, în cauza penală în privința lui

Erușevschi Dan XXXX, născut la XXX în XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 06.04.2016 – 13.10.2016,

instanța de apel: 07.11.2016 – 22.02.2017

instanța de recurs: 11.05.2017 – 24.05.2017;

instanța de recurs în anulare: 14.12.17 – 18.01.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Dubăsari din 13 octombrie 2016, Erușevschi Dan a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Instanța de fond a constatat că, la 03 februarie 2016, inculpatul Erușevschi Dan, împreună cu mai multe persoane, în privința cărora, cauza penală a fost disjungată, a transmis lui Druța P. un pachet din folie de staniol în care se afla substanță sub formă de pulbere. În aceiași zi, aproximativ la orele 14.20, Druța P., realizând scopul comun, s-a deplasat lângă Hidrocentrala XX, din preajma s. XXX, cu scopul de a transporta, păstra și înstrăina substanțe narcotice, unde a vândut, contra sumei de 700 lei, un pachetel din folie de staniol în care se afla o substanță în formă de pulbere de culoare albă. Ulterior, de la persoana care a procurat obiectele indicate, a fost ridicat pachetelul cu substanța narcotică respectivă.

Conform raportului de expertiză nr. XX din XX, substanța cu aspect de pulbere și bulgări, ridicată la 03.02.2016 în rezultatul efectuării măsurilor speciale „achiziția de control” de la o persoană cu numele „Petru”, reprezintă heroină, care se atribuie la substanțe narcotice. Cantitatea substanței narcotice (heroină) constituie 0,336 g (materie uscată).

Tot el, la 19.02.2016, aproximativ ora 12.00, aflându-se la domiciliul din mun. XX, continuându-și acțiunile infracționale, urmărind același scop, i-a transmis lui Chilaru I. un pachet din folie de staniol cu substanță narcotică. Ulterior, în perioada de timp de la ora 15.40 până la 16.00, în mun. XX, în preajma edificiului cu nr.X, a fost efectuată percheziția corporală a lui Chilaru I., în cadrul căreia a fost depistat un pachet din folie de staniol despre care acesta a indicat că în el se află substanță narcotică și anume „heroină”, descrisă în procesul-verbal de percheziție. În cadrul percheziției corporale, de la Chilaru I. a fost ridicat pachetul din folie de staniol în care a fost depistată o substanță sub formă de pulbere asemănătoare cu substanța ridicată la

03.02.2016 în cadrul achiziției de control. Totodată, din automobilul „XX”, număr de înmatriculare XX, de care se folosea Chilaru I. și care era parcat în preajma locului indicat, în cadrul procesului-verbal de cercetare la fața locului, a fost ridicată o seringă în care era o substanță despre care ultimul a indicat că este substanță narcotică pregătită pentru folosire.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12 1-R-809 din 29.02.2016, substanța cu aspect de pulbere și bulgări ridicată la 19.02.2016, în rezultatul percheziției corporale a lui Chilaru I., reprezintă heroină care se atribuie la substanțe narcotice. Cantitatea substanțelor narcotice constituie 0,193 g. (materie uscată).

Tot el, urmărind același scop infracțional, a păstrat în domiciliul său din mun. XXX, substanță narcotică, care la 19.02.2016 în perioada de timp de la ora 18.55 până la 21.20, a fost ridicată în cadrul efectuării percheziției în acest domiciliu. Astfel, în cadrul percheziției au fost ridicate substanța uscată sub formă de praf, cântar de model QC PASS 2 cu scara de cântărire de la 0,01 g - 200 g, o butelie din plastic cu fundul tăiat, la gura buteliei fiind plasată folie de staniol și substanță vegetală de culoare verde închis.

Conform raportului de expertiză nr. 34 12/1 -R-753 din 25.02.2016, substanța cu aspect de pulbere și bulgări ridicată la 19.02.2016 în rezultatul percheziției la domiciliul lui Erușevschi D., din mun. XX, reprezintă heroină care se atribuie la substanțele narcotice. Cantitatea substanței narcotice (heroină) alcătuiește în total 5,388 g (0,112+0,168+0,200+4,908 g materie uscată). Masa vegetală uscată cu miros specific, depistată și ridicată în circumstanțele de mai sus, reprezintă marijuană, care se atribuie la categoria substanțelor narcotice. Cantitatea substanței narcotice (marijuană) constituie 39,83 g (materie uscată).

Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2016, cantitatea de 5,917 (5,388+0,193+0,336) g. de heroină se atribuie la substanțe narcotice și constituie proporții deosebit de mari, iar cantitatea de 39,830 g. de marijuană se atribuie la substanțe narcotice și constituie proporții mari.

3. Avocatul Veaceslav Țurcan a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din lipsa faptei infracțiunii.

Apelantul a indicat că nu au fost prezentate probe directe și pertinente care ar demonstra eventuala înstrăinare de droguri de către inculpat, pe parcursul exercitării urmăririi penale nefiind efectuate achiziții de control.

Declarațiile martorului Chilaru I., care la fel ca și inculpatul se află la evidența medicului narcolog, nu sunt veridice și suficiente pentru probarea, cu certitudine a vinovăției inculpatului, or, acesta consumă de mai multă vreme droguri, iar în lipsa dozei de droguri este foarte vulnerabil, în stare de sevraj neconștientizând cele întâmplare.

Martorul Druța P. nu are nici o tangență cu inculpatul.

Declarațiile martorului Frumuzachi D., care este ofițer de investigații, nu pot fi admise în calitate de probă în baza art. 90 alin. (3) p. 4) și art. 251 Cod de procedură penală.

Probele prezentate întru susținerea învinuirii inculpatului, au fost obținute ilegal, prin aplicarea în privința inculpatului a tratamentului inuman și degradant, care s-a manifestat prin neacordarea asistenței medicale adecvate inculpatului, care, fiind

consumator de droguri pe parcursul a mai mulți ani, se afla în stare de sevraj și nu era în stare să conștientizeze cele întâmplate.

Procesul-verbal privind percheziția din 19.02.2016 la domiciliul inculpatului, este întocmit într-un mod indescifrabil și de o calitate proastă, astfel, nu poate fi pus la baza învinuirii.

Pe parcursul efectuării percheziției au fost ridicate două cântare din apartamentul inculpatului, însă fără respectarea prevederilor Codului de procedură penală, privind reflectarea semnelor de individualizare ale bunurilor ridicate.

Probele prezentate de acuzare au fost obținute prin aplicarea mijloacelor de constrângere în privința inculpatului, manifestate prin neacordarea asistenței medicale unei persoane aflate în stare de abstenență acută, ce reprezintă o încălcare a drepturilor și libertăților persoanei, fiind o formă de tratament inuman și degradant.

La 21.02.2016, orele 04.15 noaptea, inculpatul a fost adus la IDP a DP mun. Chișinău de pe str. Tighina 6, iar la 22.02.2016, orele 22.00 fiind escortat la Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău. Astfel, fișa examinării medicale nr. 261 a persoanei reținute în IDP a DP mun. Chișinău, Erușevschi D. din 19.02.2016 nu putea fi întocmită la această dată, fiind astfel, întocmită la o dată înapoiată, pentru a acoperi ilegalitățile comise în privința inculpatului.

La materialele cauzei, lipsesc temeiurile relevante și suficiente pentru justificarea continuării urmăririi penale în privința inculpatului.

Declarațiile martorilor audiați nu dovedesc vinovăția inculpatului, nefiind astfel constatată existența faptei infracțiunii.

Conform jurisprudenței CEDO, neacordarea asistenței medicale adecvate pentru depășirea stării de sevraj a deținutului este o formă de rele tratamente.

Calitatea probelor prezentate este foarte joasă și creează îndoieli serioase despre obiectivitatea organului de urmărire penală și a procurorului în privința respectării prezumției nevinovăției.

3.1. A declarat apel și inculpatul Erușevschi D., solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui să fie recalificate în baza art. 217 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse privative de libertate cu suspendarea condiționată a executării.

Apelantul a indicat, că faptele sale nu au fost calificate corect. Din start a recunoscut că întradevăr deținea droguri la domiciliu, dar ele erau pentru consum personal și nicidecum cu scop de înstrăinare. O eventuală înstrăinare de droguri nu a fost constatată, documentată sau demonstrată.

Sentința de condamnare a fost bazată exclusiv pe declarațiile martorului Chilaru T., alte probe fiind irelevante în vederea unei înstrăinări de droguri.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, apelurile au fost respinse ca nefondate.

4.1. Instanța de apel a reținut că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței. Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punct de vedere al utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, încadrând just acțiunile inculpatului în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, ca transportarea, păstrarea și distribuirea substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, săvârșită de mai multe persoane, în proporții deosebit de mari.

În cadrul ședinței instanței de apel, inculpatul a declarat că susține declarațiile date la faza urmăririi penale și în instanța de judecată, recunoscând că deținea cantități mari de droguri acasă, însă acestea erau destinate propriului consum.

Necătând că inculpatul nu a recunoscut vina în cele incriminate, vinovăția acestuia se dovedește integral prin probele pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, și anume: declarațiile martorilor Dancuța G., Frumuzachi D., Armaș V. și Chilaru I.; procesul-verbal din 03.02.2016 de ridicare a unui pachetel din folie de staniol, cu substanță praf de culoare brună, obținută de la Druța P., în urma efectuării măsurii speciale de investigație „achiziția de control” din 04.08.2015; procesul-verbal din 04.02.2016 de consemnare a măsurii speciale de investigație „achiziția de control”, în cadrul căreia a fost procurat de la Druța P. contra sumei de 700 lei o folie de staniol, cu substanță praf de culoare brună, care ulterior s-a constatat a fi heroină; raportul de expertiză nr. XX din XX, prin care s-a stabilit că substanța cu aspect de pulbere și bulgări, ridicată la 03.02.2016, în rezultatul efectuării măsurilor speciale „achiziția de control” de la o persoană cu numele „Petru”, reprezintă heroină, care se atribuie la substanțele narcotice; procesul – verbal din 17.02.2016 de consemnare a măsurii speciale de investigație „achiziția de control”, în cadrul căreia a transmis lui Druța P. mijloace bănești în sumă de 700 lei; procesul-verbal de percheziție din 16.02.2016 a lui Druța P., prin care au fost depistate și ridicate de la acesta mijloace bănești în sumă de 700 lei; procesul-verbal de percheziție corporală din 19.02.2016 a lui Chilaru I., prin care au fost depistate și ridicate de la el un pachetel din folie de staniol, în care se află substanță praf de culoare brună, mijloace bănești în sumă de 104 lei; procesul-verbal de cercetare din 19.02.2016, de examinare a automobilului „XX”, număr de înmatriculare XX, efectuată în mun. Chișinău, la intersecția str. Aldea – Teodorovici cu str.XXX, în cadrul căreia a fost depistată și ridicată o seringă cu ac, în care se afla un lichid de culoare cafenie; procesul-verbal privind percheziția din 19.02.2016 la domiciliul inculpatului, mun. XXX, în cadrul căreia au fost depistate și ridicate 4 pachetele din folie de staniol, cu substanță praf de culoare brună, mijloace bănești în sumă de 3 891 lei, masă vegetală uscată, de culoare verde, fărâmițată, 2 cântare electronice, pentru cântărirea substanțelor în cantități mici, 11 bucăți de folie de staniol, o bucată de butelie din plastic cu fundul tăiat; raportul de expertiză nr. 34/12/1R – 753 din 25.02.2016, prin care s-a stabilit că substanța cu aspect de pulbere și bulgări prezentată la examinare în 4 pachete din folie de staniol, ridicată la 19.02.2016, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul inculpatului, reprezintă heroină, care se atribuie la substanțele narcotice. Cantitatea substanței narcotice (heroină) alcătuiește în total 5,388 g. (0,112 + 0,168 + 0,200 + 4,908 g. – materie uscată), masa vegetală uscată de culoare verde cu miros specific, depistată și ridicată reprezintă marijuana, care se atribuie la categoria substanțelor narcotice, cantitatea substanței narcotice (marijuana) constituie 39,830 g. (materie uscată), pe cele două balanțe electronice prezentate la examinare, depistate și ridicate de pe aceeași adresă, sunt prezente urme de heroină, care se atribuie la substanțele narcotice; procesele-verbale de percheziție corporală din 20.02.2016 a lui Constandachi T., întocmit la reținerea acestuia, în cadrul căruia a fost depistată o folie de staniol cu substanță de culoare închisă, folie din staniol cu substanță de culoare roz, o pastilă în formă rotundă de culoare albă, o pastilă în învelișul căreia este inscripția „suboxone”, o folie din staniol, mijloace bănești în sumă de 1 708 lei; procesul-verbal de percheziție corporală din 20.02.2016, a lui Panainti N., întocmit la reținerea lui, în cadrul căreia au fost depistate și ridicate un pachetel din polietilenă cu masa vegetală

uscată, fărâmițată, de culoare verde – brună, un blister cu 5 pastile „alprazolam”; procesul-verbal nr. XX din 20.02.2016 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, prin care s-a stabilit că Chilaru I. se afla în stare de ebrietate provocată de stupefiante (opiacee); procesul-verbal nr. XX din 20.02.2016 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, prin care s-a stabilit prezența pe corpul inculpatului a substanțelor de canabinaide și opiacee; raportul de expertiză nr. XX din 29.02.2016, prin care s-a stabilit că substanța cu aspect de pulbere și bulgări, ridicată la 19.06.2016 în rezultatul efectuării percheziției corporale a lui Chilaru I., reprezintă heroină, care se atribuie la substanțele narcotice, cantitatea substanței narcotice (heroină) constituie 0,193 g. (materie uscată), lichidul (0,5 ml.) din seringă cu capacitatea de 2,0 ml., ridicată la 19.02.2016, în rezultatul efectuării cercetării automobilului „XXX”, număr de înmatriculare XXX, la intersecția str. Aldea Teodorovici cu str. XXX, mun. Chișinău, este o soluție de heroină, care se referă la substanțele narcotice. Cantitatea de substanțe narcotice (heroină) în lichidul dat, constituie 0,055 g. (materie uscată); raportul de expertiză nr. XX din 03.03.2016, prin care s-a stabilit că substanța cu aspect de bulgări și pulbere de culoare roză, depistată și ridicată în rezultatul efectuării percheziției corporale a lui Constandachi T., la reținerea acestuia efectuată la 20.02.2016 în mun. XXX, reprezintă amfetamină, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cantitatea de substanță psihotropă (amfetamină) constituie 0,305 g., pastila de formă hexagonală, depistată și ridicată în aceleași circumstanțe, conține buprenorfin, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope. Cantitatea de substanță psihotropă (buprenorfin) în pastila prezentată constituie 0,008 g., pastila de formă rotundă-concavă, depistată și ridicată în aceleași circumstanțe, conține fenobarbital, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, de stabilit cantitatea de substanță psihotropă (fenobarbital) în pastila prezentată nu este posibil din motive tehnice, pe pachetul din folie de staniol, pe fragmentul din folie de staniol cu urme de carbonizare și în pastilele cu inscripția „XX”, depistate și ridicate în aceleași circumstanțe, careva substanțe narcotice, psihotrope sau precursori incluși în biblioteca NIST MS-2014 n-au fost depistate, pe pachetul, confecționat dintr-un fragment de folie din staniol cu urme de carbonizare, depistat și ridicat la 20.02.2016, în rezultatul cercetării automobilului „XX”, n/î XXX, în mun. XXX, careva urme de substanțe narcotice sau psihotrope nu s-au depistat; raportul de expertiză nr. XX din 03.03.2016, prin care s-a stabilit că masa vegetală uscată și mărunțită de culoare verde, depistată și ridicată la 20.02.2016 în rezultatul percheziției corporale a cet. Panainti N., pe str. XXX, din mun. XX, reprezintă marijuana, care se atribuie la substanțele narcotice, cantitatea substanței narcotice (marijuana) constituie 0,088 g (materie uscată), cele 5 pastile de culoare albă, depistate și ridicate în aceleași circumstanțe conțin alprazolam, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cantitatea de substanță psihotropă (alprazolam) în pastilele prezentate constituie în total 0,0025 g., pastilele de culoare albă în număr de 7 (șapte), depistate și ridicate la 20.02.2016 în rezultatul cercetării automobilului „XX”, n/î XXX, pe str. XXX, conțin alprazolam, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope. Cantitatea de substanță psihotropă (alprazolam) în pastilele prezentate constituie în total 0,0035 g.; copia fișei de examinare a persoanei reținute din 19.02.2016, prin care se confirmă că Erușevschi D. a fost examinat la 19.02.2016 de către felcerul IDP al DP mun. Chișinău, Foca, care a concluzionat că reținutul, Erușevschi D. este practic sănătos, starea sănătății acestuia fiind satisfăcătoare.

Sunt neîntemeiate argumentele apelantului că acțiunile lui urmează a fi recalificate în baza art. 217 alin. (4) Cod penal, că procesul - verbal de examinare medicală de la IDP este fals și neveridic deoarece la data indicată el nu se afla la IDP, că toate acțiunile de urmărire penală cu participarea lui urmează a fi declarate nule deoarece se afla în stare de sevraj.

Or, faptul transportării, păstrării și distribuirii substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, săvârșită de mai multe persoane, în proporții deosebit de mari s-a demonstrat pe deplin prin declarațiile martorului Dancuța G., care a participat în calitate de membru al echipei la efectuarea percheziției la domiciliul lui Erușevschi D., de unde au fost ridicate substanțe narcotice ca heroina și marijuana dintre care o parte a fost predată benevol, iar altă parte a fost depistată în cadrul percheziției propriu-zise.

Totodată, Dancuța G. a fost cel care a organizat ”achiziția de control”, iar unele din bancnote au fost depistate la inculpat acasă cum sunt: două bancnote cu nominalul de 100 lei cu seria F0037 nr.835890 și seria FOI 13 nr. 382519, opt bancnote cu nominalul de 20 lei cu seria și numărul: D0092 830870, DO 124 575810, D0093 626325, DOI 18 326830, D0085 714183, D0095 567818, DO 100 568131, DOI 16 284611 și două bancnote cu nominalul de 10 lei, cu seria și numărul COI60 565957, C0086 967761.

Inculpatul nu a putut explica proveniența acestor bancnote, din care motiv argumentul că banii depistați și ridicați în cadrul percheziției sunt dobândiți de el legal în urma efectuării montajului video și traducerilor din limba engleză în limba română sau rusă nu și-a găsit confirmare, or, nu au fost prezentate probe în sensul dat.

Urmează a fi apreciat critic și argumentul apelanților privind declararea nulă a tuturor acțiunilor procesuale cu participarea inculpatului, deoarece acesta se afla în stare de sevraj.

Astfel, inculpatul a asistat la efectuarea percheziției domiciliare din 19.02.2016, a depus declarații în calitate de bănuit tot la aceeași dată, precum și a depus declarații la 11.03.2016 în calitate de învinuit, în ambele cazuri în prezența avocatului.

Argumentul apelanților privind nulitatea procesului-verbal de reținere a inculpatului din 19.02.2016, raportului de expertiză nr. XXX din 25.02.2016, procesului-verbal de audiere a martorului Frumuzachi D., în ședința de judecată, care este ofițer de investigații, și procesului-verbal de audiere a învinuitului din 22.02.2016, menționând că inculpatul se afla în stare de abstenență, urmează a fi respins.

Or, necătând la faptul că în baza procesului-verbal nr. 4306 din 20.02.2016 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a stabilit starea de ebrietate cu substanțe canabinaide de 185 kg/ml și opiacee de 3942 leg/ml, acesta nu a prezentat semne a stării de sevraj, iar medicul narcolog din cadrul Dispensarului narcologic a făcut mențiuni la rubrica nr. 5 „starea cunoștinței, orientarea pe teren, în timp, în situație și în personalitatea proprie” - orientat, iar la rubrica 6 „particularitățile vorbirii” – vorbire clară.

Mai mult, prin fișa examinării medicale nr. 261 din 19.02.2016 a persoanei reținute în IDP a DP mun. Chișinău, s-a stabilit că inculpatul acuze nu prezintă, starea generală este satisfăcătoare, fiind practic sănătos.

Prin urmare, la momentul reținerii sale și a doua zi inclusiv, inculpatul nu prezenta semne a stării de sevraj sau abstenență, acesta fiind consultat atât de medicul narcolog cât și de felcerul al IDP al DP mun. Chișinău și nu a obiectat referitor la starea sa de sănătate atât în perioada 19- 20.02.2016 cât și la 11.03.2016, când a fost audiat în calitate de învinuit în prezența avocatului său.

Referitor la răspunsul Procuraturii mun. Chișinău nr. 32-1 -495pet/1 6-11371 că mențiunea scrisă „19.02.2016” indicată în cadrul fișei examinării medicale întocmite aferent comportă o eroare mecanică și nu constituie rezultatul căror-va acțiuni de falsificare a informației, iar examinarea medicală a avut loc de fapt la 21.02.2016, nu confirmă faptul aflării inculpatului în stare de sevraj.

Potrivit literaturii de specialitate, sevrajul reprezintă răspunsul organismului la absența drogului cu care este obișnuit. Natura simptomelor și intensitatea acestora depinde de drogul consumat, putându-se materializa prin tremurături, dureri musculare și articulare, absența poftei de mâncare, scăderi în greutate etc., simptome care se manifestă pe parcursul unei perioade mai îndelungate. Astfel, încât chiar și în cazul în care inculpatul a fost examinat la 21.02.2016, simptomele în cauză urmau să persiste.

Totodată, conform materialelor cauzei inculpatul nu și-a impus restricții de la mâncare, băutură etc., și nici nu s-au stabilit pierderi în greutate, vome frecvente și alte simptome ale stării invocate de apărare atâta timp cât inculpatul s-a aflat în custodia statului.

Astfel, sunt neîntemeiate argumentele apărării privind încălcarea art. 3 CEDO, în privința inculpatului, or, în speță nu s-a stabilit aflarea ultimului în stare de sevraj.

Cu referire la argumentul apelantului că audierea în cadrul ședinței de judecată în calitate de martor a ofițerului de investigație, Frumuzachi D. ar fi lovită de nulitate, se reține că potrivit art. 90 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală, nu pot fi citați și ascultați ca martori, judecătorul, procurorul, reprezentantul organului de urmărire penală, grefierul - cu privire la circumstanțele care le-au devenit cunoscute în legătură cu exercitarea de către ei a atribuțiilor lor procesuale, cu excepția cazurilor de participare la reținere în flagrant delict, de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor, erorilor sau abuzurilor la efectuarea procedurii în cauza respectivă, de reexaminare a cauzei în ordine de revizie sau de restabilire a dosarului pierdut.

Iar ofițerul de investigație, Frumuzachi D., a participat la reținerea în flagrant a inculpatului, precum și a participat în calitate de membru al echipei în cadrul efectuării percheziției imediat după reținere, efectuând ridicarea probelor (substanțelor narcotice, bani și alte obiecte).

Prin urmare, procesul-verbal de audiere a martorului Frumuzachi D., nu poate fi lovit de nulitate.

Cele imputate inculpatului, corect au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, iar afirmațiile apelanților privind lipsa faptei infracțiunii sunt neprobate.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată, concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevate și analizate în cuprinsul sentinței, fiind verificate în apel.

Temei pentru a da o nouă apreciere probelor nu există, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Considerentele instanței de fond sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel fapta acestuia, reținută prin sentință, întrunește elementele infracțiunilor imputate.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor

prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, în corespundere cu exigențele art. 6 din CEDO.

Este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a respins și alegațiile apărării, că în sentința contestată, instanța de fond nu s-a expus asupra probelor invocate de inculpat și asupra argumentelor invocate de apărare.

Or, art. 6 CEDO obligă instanțele să-și argumenteze deciziile luate. Această obligație nu poate fi înțeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părților procesului. Obligația de motivare a deciziilor variază în funcție de natura acestora.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal.

5. Avocatul Veaceslav Țurcan a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea hotărârilor adoptate, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din motivul lipsei faptei și elementelor infracțiunii.

Recurentul a indicat că, probe directe și pertinente care ar demonstra eventuala înstrăinare de droguri în orice formă, anume de către inculpat nu sunt. Pe parcursul exercitării urmăririi penale nu s-au efectuat achiziții de control pentru a stabili cu certitudine circumstanțele învinuirii aduse inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Prin interogarea martorilor, nu s-a stabilit cu certitudine existența faptei infracționale.

Declarațiile martorului Frumuzachi D., care este ofițer de investigații, nu pot fi admise în calitate de probă în baza art. 90 alin. (3) pct. 4) și art. 251 Cod de procedură penală și cu toate că în ședința de judecată din 08.06.2016, s-a invocat inadmisibilitatea acestei probe, instanța a considerat că declarațiile lucrătorilor poliției – participanți la reținere în flagrant, pot fi admise, însă acestea urmau a fi apreciate critic.

Probele prezentate de acuzare au fost obținute ilegal, prin aplicarea în privința inculpatului a tratamentului inuman și degradant, care s-a manifestat prin neacordarea asistenței medicale adecvate inculpatului, care fiind consumator de droguri pe parcursul a mai mulți ani, se afla în stare de abținere, nefiind în stare să conștientizeze cele întâmplate, drept probă servind: cererea privind solicitarea opiniei specialistului din 01.09.2016, textul răspunsului d-lui Serghei Șîlcov, medic psihiatru – narcolog, din 09.09.2016.

Astfel, actele procesuale respective sunt lovite de nulitate absolută și nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare.

În pofida probelor prezentate de apărare, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat lipsa stării de sevraj la inculpat.

În ședința de judecată din 12.09.2016, procurorul a reamintit că prin cancelaria Judecătoriei Dubăsari, la 11.07.2016 a fost transmis pentru anexare la prezenta cauză copia fișei examinării medicale nr. 261 a persoanei reținute în IDP a DP mun. Chișinău, Erușevschi D. din 19.02.2016. Este un act procesual care nu a putut fi întocmit la 19.02.2016, din motiv că inculpatul nu a fost adus la IDP a DP mun. Chișinău, și conform materialelor cauzei a fost transportat la IP Dubăsari, dar în realitate a fost dus la el acasă. Astfel, fiind demonstrată nevinovăția inculpatului.

La 19.02.2017, inculpatul nu a fost examinat de medicul Focșa E., iar potrivit jurisprudenței CEDO, neacordarea asistenței medicale adecvate pentru depășirea stării de sevraj a deținutului este o formă de rele tratamente.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală – nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

5.1. Inculpatul, la fel a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile sale să fie recalificate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse privative de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurentul a menționat că, calificarea faptei comise este greșită și nu întrunește elementele infracțiunii corespunzătoare învinuirii înaintate.

Sentința de condamnare a fost bazată exclusiv pe declarațiile martorului Chilaru I., alte probe prezentate de acuzare, fiind irelevante.

Acuzarea nu a prezentat nici o probă directă și concretă înstrăinării de droguri de către inculpat, precum ar fi „achiziția de control”.

Instanța de fond a ignorat multiple încălcări comise de colaboratorii IP Dubăsari, printre care aplicarea tratamentului inuman și degradant prin neacordarea asistenței medicale inculpatului, care se afla în stare de sevraj din cauza lipsei de droguri.

Instanța de fond a admis ca probă examinarea medicală nr. 256 a inculpatului de la IDP Chișinău din 19.02.2016, care conținea date neveridice, din motiv că ultimul a fost plasat la IDP Chișinău la 21.02.2016.

Vinovăția sa nu a fost demonstrată în afara oricăror dubii rezonabile, iar probele prezentate demonstrează comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2017, s-a decis inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Veaceslav Țurcan și de inculpatul Erușevschi Dan, împotriva hotărârilor contestate, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

6.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, în recursul ordinar al inculpatului, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității hotărârilor contestate în acest sens.

Totodată, argumentul indicat de recurenți că inculpatul, la etapa respectivă, s-ar fi aflat în stare de sevraj, nu are niciun suport probatoriu și legal.

Din răspunsul Procuraturii mun. Chișinău nr. 32-1 -495pet/1 6-11371 rezultă clar că mențiunea „19.02.2016” indicată în fișa examinării medicale comportă doar o eroare mecanică, deoarece examinarea medicală a avut loc de fapt pe 21.02.2016.

Deci, această eroare nu a putut afecta în niciun fel esența concluziilor medico-legale, inserate în actul dat.

Este de reținut că potrivit art. 90 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală, nu poate fi ascultat ca martor reprezentantul organului de urmărire penală cu privire la circumstanțele care i-au devenit cunoscute în legătură cu exercitarea atribuțiilor procesuale, dar cu excepția cazurilor de participare la reținere în flagrant delict, de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lui.

Ofițerul de investigație, Frumuzachi D., a participat la reținerea în flagrant a inculpatului, la efectuarea percheziției și ridicarea probelor (substanțelor narcotice, bani și alte obiecte).

Astfel, audierea ultimului în calitate de martor nu este viciată, fiind prezentă incidența excepțiilor nominalizate supra.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiuni imputate, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

7. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele condamnatului Erușevschi Dan, declară recurs în anulare, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile lui Erușevschi Dan să fie recalificate din prevederile art. 217/1 alin. (4) lit. d) Cod penal, în cele ale art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal cu stabilirea unei pedepse cu aplicarea art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, pentru violarea art. 3 CEDO, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor; lipsa unor investigații legale cu privire la neexaminarea plângerilor inculpatului privind aplicarea tratamentelor degradante și inumane, inclusiv la dobândirea probelor acuzatorii decisive al ultimului, al martorului Chilaru I.. Declarațiile decisive ale martorului Chilaru I. au fost obținute de organul de urmărire penală prin metode degradante și inumane, astfel cad sub incidența art. 3 CEDO. Fișa examinării medicale nr. 261 din 19.02.2016 nu putea fi întocmită la această dată, din motiv că inculpatul nu a fost adus la IDP a DP mun. Chișinău, conform materialelor cauzei a fost transportat la IP Dubăsari, dar în realitate a fost dus la el acasă, ori neacordarea asistenței medicale adecvate pentru depășirea stării de sevraj a deținutului este o formă de rele tratamente. De asemenea, în speța lui Erușevschi Dan, era obligatoriu în sensul art. 274 alin. (3/1) Cod de procedură penală, să fie dispusă pornirea urmăririi penale în baza art. 166/1 Cod penal, apoi exercitarea unor investigații prompte, oficiale, dar acest lucru nu a fost făcut. Prin urmare s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, ori instanțele de judecată au examinat cauza unilateral.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în raport cu materialele cauzei și materialele invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44) și 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în articolul 453 Cod de

procedură penală, nu cuprinde menționarea acestor cazuri și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate.

Mai mult, recursul în anulare declarat de avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele condamnatului Erușevschi Dan, nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul în anulare al apărătorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica din motiv că conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Referitor la argumentele invocate de apărător, precum că, fișa examinării medicale nr. 261 din 19.02.2016 nu putea fi întocmită la această dată, din motiv că inculpatul nu a fost adus la IDP a DP mun. Chișinău, fiind în realitate dus la el acasă, fără neacordarea asistenței medicale adecvate pentru depășirea stării de sevraj a deținutului care este o formă de rele tratamente, Colegiul penal constată, că nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, or argumentele în cauză a constituit obiect de discuție în cadrul examinării cauzei în instanța de apel și de recurs ordinar, care s-a expus argumentat în pct. 4.1, 6.1 din decizie.

Cît privește argumentul recurentului la dobândirea probelor acuzatorii decisive al inculpatului și al martorului Chilaru I., Colegiul penal menționează că, la audierea acestora, ultimii au fost asistați de apărători, mai mult, ultimii nu au invocat careva încălcări la etapa urmăririi penale și nici terminarea acesteia.

Recurentul mai invocă că, în sensul art. 274 alin. (3/1) Cod de procedură penală, urma să fie dispusă pornirea urmăririi penale în baza art. 166/1 Cod penal, cu exercitarea unor investigații prompte, oficiale, dar acest lucru nu a fost făcut, prin urmare s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, instanțele de judecată au examinat cauza unilateral. Colegiul penal menționează că, potrivit materialelor cauzei, procurorul a verificat argumentele date și prin ordonanță, a dispus refuzul pornirii urmăririi penale (f.d. 162-166, vol. IV).

Astfel, instanța de recurs reține că instanțele de judecată, prin hotărârile sale au oferit răspunsuri la argumentele esențiale ale apelurilor și recursurilor ordinare declarate și tot aici, e de menționat că reieșind din jurisprudența CEDO, nu trebuie să existe un răspuns la fiecare argument avansat de părți, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil. Conform jurisprudenței CEDO, expusă în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și oferă posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

Prin urmare, Colegiul consideră că instanțele de apel și recurs prin hotărârile adoptate întemeiat au constatat existența faptelor și au prezentat împrejurările de loc, de timp, de mod, de mijloace, scopul în care a fost săvârșită fapta, au făcut o analiză a probelor din care rezultă vinovăția condamnatului, analizând inclusiv apărările formulate cu privire la nevinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate, generând

concluzia că a verificat dacă împrejurările reținute de instanța de fond reprezintă adevărul material, complet și cert.

Elocvente în acest sens, sunt și considerentele Curții Europene și anume în situația în care instanța de apel și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o instanță de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de instanța de apel. Mai mult ca atât, Colegiul atestă că avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele condamnatului Erușevschi Dan în recursul în anulare declarat, ca și în recursul ordinar declarat de avocatul Veaceslav Țurcan și de inculpatul Erușevschi Dan, aduce argumente similare în ce privește nevinovăția lui Erușevschi Dan, astfel nefiind necesar de a motiva diferit răspunsul la aceleași argumente, în contextul oferirii răspunsurilor plauzibile de către instanța de apel și recurs ordinar.

În circumstanțele indicate, Colegiul penal ajunge la concluzia că, în speța examinată se impune ca soluție inadmisibilitatea recursului în anulare declarat, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4), 453, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele condamnatului Erușevschi Dan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2017, în privința lui *Erușevschi Dan XXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 15 februarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu